

7.5.2025

Kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi 23.4.2025

Oikeusministeriö järjesti 23.4.2025 kuulemistilaisuuden koskien hallituksen esitystä eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi. Kuulemistilaisuudella tuettiin samanaikaisesti käynnissä olevaa lausuntokierrosta: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=be049004-d6c4-4d39-b6de-a0d3ccd7aa60>. Kutsu lähetettiin kaikille lausuntopyynnön jakelussa olleille tahoille.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (EU) 2024/900 annettiin 13.3.2024. Asetus tulee voimaan 10.10.2025 lukuun ottamatta palveludirektiivin mukaista syrjimättömyyslauseketta, joka saatettiin voimaan asetuksen antamisen yhteydessä huhtikuussa 2024. Asetuksen tavoitteena on yhdenmukaistaa poliittisen mainonnan avoimuuteen, kohdentamiseen ja näyttämiseen liittyviä sääntöjä sisämarkkinoilla, jotta unionin kansalaiset tunnistaisivat paremmin poliittisen mainonnan, saivat helposti tiedon mainosten taustalla olevista toimijoista sekä tietäisivät milloin ja millä ehdoin heihin kohdistetaan poliittista verkkomainontaa. Asetus pyrkii myös estämään haitallista hybridi vaikuttamista muun muassa vaaleissa ja kansanäänestyksissä.

Kuulemistilaisuudessa Sami Demirbas (OM) käsitteli muun muassa hallituksen esityksen pääasiallista sisältöä, valvonnan järjestämistä, seuraamuksia, liitelakeja ja viranomaisten resurssitarpeita. Kuulemistilaisuuteen osallistuivat seuraavat organisaatiot: Suomen Olympiakomitea ry, Medialiitto ry, Uutismedian liitto ry, Huoltovarmuuskeskusten Mediapooli, RadioMedia ry, MTV Oy, Soste Suomen sosiaali ja terveys ry, Valtiontalouden tarkastusvirasto, Poliisihallitus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Suomen Kristillisdemokraatit ry, Suomen Sosialidemokraattinen puolue r.p., Harjulan Setlementti ry, Nuorisolan kattojärjestö Allianssi ry sekä Manifesto Oy.

Kuulemistilaisuudessa sidosryhmien edustajat esittivät pääasiassa kysymyksiä asetuksen sisällöstä, taustasta ja tavoitteista. Jonkin verran keskustelua käytiin myös toimivallan määräytymisestä rajat ylittävissä tilanteissa sekä poliittisen mainonnan asetuksen, digipalveluasetuksen ja tietosuojaasetuksen välisistä suhteista. Sidosryhmien edustajat nostivat myös esille huomioita liittyen asetuksen

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

kansalliseen toimeenpanoon. Medialiitto nosti esille hallituksen esityksestä puuttuvat riskiarviot ja haasteet uutismedian ja radiomedian osalta. Medialiitto näki, että lainsäädännöllä voi olla vaikutuksia median toimintamahdollisuuksiin, poliittisen keskustelun aktiivisuuteen ja äänestysaktiivisuuteen, ja että se voi vaikuttaa poliittisen mainonnan palveluiden vähenemiseen. Medialiitto toi esiin myös lähdesuojaan liittyvät kysymykset tarkastusoikeuden osalta. Medialiitto piti päätoimittajavastuun näkökulmasta hyvänä ratkaisuna sitä, että syrjimättömyyssäännön valvonnasta ei ehdoteta täydentävää kansallista sääntelyä.

Tilaisuuden lopuksi Heini Huotarinen (OM) esitteli EU:n Demokratian kilpi (Democracy Shield) -hanketta. Demokratian kilpi -hanke on komission aloite, jonka tavoitteena on suojella EU:n demokraattisia arvoja ja puuttua uhkiin, jotka voivat heikentää kansalaisten luottamusta demokratiaan. Näitä ovat esimerkiksi disinformaatio, tiedon manipulointi ja vaalihäirintä. Hankkeen kuulemiseen voi osallistua 25. toukokuuta 2025 asti.